

**Datum:** Rijeka, 24. lipnja 2024.

**Kolegij:** Upravljanje rizicima u zdravstvu

**Voditelj:** doc.dr.sc. Željko Linšak, dipl.sanit.ing.

**e-mail voditelja:** zeljko.linsak@uniri.hr

**Katedra:** Katedra za javno zdravstvo

**Studij:** Sveučilišni diplomski studiji - Sestrinstvo - menadžment u sestrinstvu

**Godina studija:** 2

**Akadska godina:** 2024./2025.

## IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

**Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):**

Kolegij: Upravljanje rizicima u zdravstvu je obvezni kolegij na drugoj godini Sveučilišnog diplomskog studija Sestrinstvo - menadžment u sestrinstvu, sastoji se od 30 sati predavanja i 15 sati seminara, ukupno 45 sati (4,5 ECTS). Kolegij se izvodi na Fakultetu zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci.

Cilj kolegija je detaljno upoznavanje studenata sa metodologijom identifikacije rizika u zdravstvu, načinima procjene izloženosti, izračunom rizika i upravljanjem rizicima u zdravstvu.

Upoznati polaznike s načinima uvođenja, održavanja i unapređenja sustava upravljanja kvalitetom.

### Sadržaj kolegija

Rizici u zdravstvu-važnost kvalitetnog upravljanja, potreba mjerenja rizika, proces menadžmenta rizika u zdravstvu, analiza rizika i implementacija programa za menadžment rizika, rizici i kvaliteta, Total Quality Management, sustavi upravljanja kvalitetom, principi TQM, TQM strateški plan, slučajevi u zdravstvu (Cases in Health care), planiranje i razvoj zdravstvenog sustava u skladu sa sustavima upravljanja kvalitetom u zdravstvu, zdravstveni rizici djelovanja okolišnih čimbenika na ljudsko zdravlje-procjena i uvođenje sustava kvalitete, upravljanje rizicima u javnom zdravstvu, procjena utjecaja na okoliš i zdravlje.

### Izvođenje nastave

Nastava se izvodi u obliku predavanja i prezentacija seminarskih tema. Predviđeno vrijeme trajanje nastave je ukupno 6 dana. Tijekom prezentacije seminara na unaprijed definirane teme, nastavnik ukazuje na glavne smjernice obrađene teme, nadzire aktivno sudjelovanje studenata u izvođenju seminara, ocjenjuje kvalitetu prezentacije i pripremljenost studenata na otvorenu raspravu o zadanoj temi. Na kraju nastave je pismeni ispit i mogućnost izlaska na usmeni završni

ispit. Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti, uspješnom obranom seminarske teme, te pristupanjem završnom ispitu student stječe 4,5 ECTS boda.

### Popis obvezne ispitne literature:

1. Kovačić Luka. Organizacija i upravljanje u zdravstvenoj zaštiti, Medicinska naklada, Zagreb, 2003.
2. Predavanja pripremljena za kolegij

### Popis dopunske literature:

Reuben Eldar. Quality of Care, Medicinska naklada, Zagreb, 2005.

### Nastavni plan:

#### Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

##### P 1 Rizici u zdravstvu - važnost kvalitetnog upravljanja

###### Ishodi učenja

Informiranje studenata o samome kolegiju sa posebnim osvrtom na metode određivanja i poimanja rizika u zdravstvu. Razumjeti i definirati različite oblike rizika. Definirati pojam i raspon kontrole u sestrinskom menadžmentu na različitim primjerima. Usvojiti znanja da osim što otkrivanje i upravljanje rizicima djeluje na opću dobrobit zajednice, sustavnom primjenom metodologije upravljanja se lakše zadovoljavaju očekivanja inspektora, auditora i ocjenitelja. Zdravstvene ustanove moraju biti sigurne i posjedovati učinkovite procedure po pitanju rizika i sigurnosti. Da bi dokazale sigurnost, moraju imati mehanizma samoprocjene i samopraćenja.

##### P 2 Potreba mjerenja rizika

###### Ishodi učenja

Upoznavanje sa pojmom rizika i nesigurnosti kao i načinima mjerenja i usporedbe rizika, metrikama i postupcima za mjerenje rizika. Informiranje o najvažnijim kvantitativnim mjerama za sklonost izbjegavanju rizika. Upoznavanje sa metodama mjerenja rizika prisutnih u procesu liječenja.

##### P 3 Proces menadžmenta rizika u zdravstvu

###### Ishodi učenja

Opisati proces obavljanja procjene i upravljanja rizicima kao dio sustava unutarnjih financijskih kontrola (FMC). Objasniti proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve zdravstvene ustanove. Upoznavanje sa općim i specifičnim ciljevima i povezanost s procjenom rizika i upravljanje rizicima, poduzimanje potrebnih aktivnosti u svrhu smanjenja rizika.

##### P 4 Analiza rizika i implementacija programa za menadžment rizika

## Ishodi učenja

Upoznati studente sa načinom provođenja testa za utvrđivanje i procjenu rizika: te sa alternativnim metodama u prevenciji rizika i izradi programa za menadžment rizika kao rezultat razmatranja svih alternativnih metoda, važnost informiranja zaposlenih o postupku usvajanja i provedbe plana prevencije upravljanja rizicima. Primjer prezentacija - Obrazac za utvrđivanje i procjenu rizika i Obrazac registar rizika.

## P 5 Rizici i kvaliteta, Total Quality Management

### Ishodi učenja

Studenti će steći znanja o koncepciji rizika u zdravstvu usvajanju načela upravljanja rizicima prema normi ISO 31000. Poznavanje kompatibilnosti i način integracije s normom ISO 9001, važnost upravljanja rizicima u svakodnevnom poslovanju te integracija s drugim normama u cilju postizanja TQM. Upoznavanje s troškovima kvalitete te njihovoj optimizaciji.

## P 6 Sustavi upravljanja kvalitetom, principi TQM

### Ishodi učenja

Usvajanje znanja i vještina o strukturi, kreiranju i izrade dokumenta sustava sukladno zahtjevima norme. Informiranje studenata o sustavima kvalitete u hrvatskom zdravstvenom sustavu, metodama mjerenja i evaluacije kvalitete, sustavu upravljanja kvalitetom ISO 9001 te akreditaciji zdravstvenih ustanova. Objasniti pokazatelje kvalitete u zdravstvu te sustav njihovog praćenja. Metode unaprjeđenja kvalitete. Međunarodni sustavi kvalitete u kontroli rizika, Informatika u menadžmentu rizika u zdravstvu. Međunarodni sustavi kvalitete u kontroli rizika.

## P 7 TQM Strateški plan

### Ishodi učenja

Upoznati studente o važnosti planiranja kakvoće, određivanja strateškog plana, tržišta i kupaca, potrebe korisnika zdravstvenih usluga, razvijanje procesa, određivanje mjernih i kontrolnih funkcija. Upoznati sa fazama implementacije te nadzoru (i osiguranju) kakvoće. Primjena BSC sustava u formuliranju strategije i njenom provođenju kroz definirane pokazatelje uspješnosti.

## P 8 Slučajevi u zdravstvu (Cases in Health care)

### Ishodi učenja

Prepoznati prioritetna područja unaprjeđenja kvalitete u zdravstvenom sustavu, načine implementacije kriterija, standarda i indikatora kvalitete. Procjena kvalitete zdravstvenih tehnologija u RH u skladu s EU i WHO smjernicama. Istraživanje ishoda zdravstvene skrbi u odnosu na kvalitetu zdravstvene skrbi (sustav osiguranja kvalitete u zadovoljavanju pacijentovih potreba).

Stječu uvid u tri osnovna tipa rizika (medicinski, pravni te troškovni rizik), biti u prilici primijeniti stečena znanja u kontroli rizika na modelima raznih zdravstvenih podsustava (situacija).

P 9 Planiranje i razvoj zdravstvenog sustava u skladu sa sustavima upravljanja kvalitetom u zdravstvu

Ishodi učenja

Usvojiti znanja o važnosti sustavnog pristupa u planiranju kvalitete za razvoj zdravstvenog sustava., integrirani sustavi upravljanja te važnosti akreditacije u poboljšavanju kvalitete u zdravstvu. Studenti trebaju usvojiti znanja o važnosti planiranja resursa potrebnih za održavanje i uvođenja novih sustava upravljanja kvalitetom u zdravstvu, mehanizme za planiranje za razvoj sustava kvalitete i sigurnosti zdravstvenih sustava. Usvojiti znanja i mehanizme upravljanja rizicima s ciljem unapređenja uspješnosti organizacije. U primjeru zdravstvene organizacije i zdravstvenog sustava to direktno implicira utvrđivanje potreba za prevenciju ozljeda i bolesti te promicanje zdravlja, i općenito poboljšanje donošenja odluka kroz zdravstveni sustav.

P10 Zdravstveni rizici djelovanja okolišnih čimbenika na ljudsko zdravlje-procjena i uvođenje sustava kvalitete

Ishodi učenja

Informirati studente o djelovanju čimbenika na ljudsko zdravlje. Važnost uvođenja i održavanja sustava upravljanja prema zahtjevima međunarodnih sustava normi (norma ISO 17025, 14001).

P11 Upravljanje rizicima u javnom zdravstvu

Ishodi učenja

Praćenje i upravljanje nad ključnim rizicima u cilju poboljšanja kvalitete usluga u javnom zdravstvu. Procjena rizika u smislu prisutnosti opasnosti/štetnih agensa u objektima koji pripremaju i poslužuju hranu, u objektima koji pružaju usluge za njegu i uljepšavanje tijela, objektima za sport i rekreaciju, wellness objektima ključni su za uklanjanje ili smanjenje opasnosti na najmanju moguću mjeru koja neće predstavljati rizik za zdravlje ljudi. Navedeni pristup čini temelj pravovremenom i preventivnom pristupu očuvanja i unaprjeđenja javnog zdravlja.

P12 Procjena utjecaja na okoliš i zdravlje

Ishodi učenja

Definirati pojam procjene utjecaja na okoliš, upoznavanje sa poviješću i pravnim okvirom za procjenu utjecaja na okoliš, objasniti PUO kao instrument održivog razvitka, stratešku procjenu utjecaja plana i programa na okoliš, principe, koristi i troškove PUO, uključivanje zdravlja u PUO, opisati korake u postupku PUO, te suvremene trendove u PUO. Upoznati se s mjerama zaštite

zdravlja ljudi vezano uz čimbenike okoliša (biološki, kemijski, fizikalni) s potencijalno štetnim djelovanjem u svim medijima okoliša s kojim čovjek dolazi u dodir – voda, namirnice, zrak, tlo...

### Popis seminara s pojašnjenjem:

Studentima se zadaje izrada samostalnog rada, u okviru tema iz područja upravljanja rizicima i kvalitete koje se obrađuju kroz kolegij. Studenti prezentiraju radove tijekom zadnjih dana predavanja.

### Popis vježbi s pojašnjenjem:

Unesite tražene podatke

### Obveze studenata:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci te prema Izmjenama i dopunama Pravilnika o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Rad studenata se vrednuje i ocjenjuje tijekom izvođenja nastave te na završnom ispitu. Od ukupno 100 bodova, tijekom nastave student može ostvariti 50 bodova a na završnom ispitu 50 bodova. Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se prema kriteriju ocjenjivanja iz Odluke o izmjenama i dopunama pravilnika o studijima Sveučilišta u Rijeci, članak 29.

Student može polagati ispit najviše tri puta u jednoj akademskoj godini.

Od maksimalnih 50 ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora sakupiti minimum 50% i više ocjenskih bodova od ocjenskih bodova koje je bilo moguće steći tijekom nastave kroz oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja studenata sukladno pravilniku i/ili studijskom programu sastavnice, mogu pristupiti završnom ispitu. Studenti koji su tijekom nastave ostvarili od 0 do 49,9% ocjenskih bodova od ocjenskih bodova koje je bilo moguće steći tijekom nastave kroz oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja studenata sukladno pravilniku i/ili studijskom programu sastavnice ocjenjuju se ocjenom F (neuspješan), ne mogu steći ECTS bodove i moraju ponovo upisati predmet.

Ocjenske bodove (maksimalno 50 bodova) student tijekom nastave stječe na slijedeći način:

a) seminarski rad (do 50%)

### Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Kriteriji dodjele bodova za seminarski rad

| Kriteriji za dodjeljivanje ocjenskih bodova seminara               |    |
|--|----|
| Angažiranost studenta u prikupljanju i način iznošenja informacija | 10 |
| Pisanje seminarskog rada,  | 10 |

|   |    |
|---|----|
| izvornost seminarskog rada  |    |
| Uključenost u analizu problema, donošenje zaključaka i njihova povezanost | 25 |
| Način prezentacije  | 5  |
| UKUPNO  | 50 |

Završni ispit je pismeni ispit i boduje se s maksimalno 50 bodova. Bodovi na završnom ispitu dobivaju se kada student riješi najmanje 50% testa.

| Vrednovanje završnog ispita                    |                 |
|--|-----------------|
| Bodovanje točnih odgovora na završnom ispitu   | Ocjenski bodovi |
| Točan odgovor na 90-100% postavljenih pitanja  | 45-50           |
| Točan odgovor na 75-89,9% postavljenih pitanja | 37-44           |
| Točan odgovor na 60-74,9% postavljenih pitanja | 31-36           |
| Točan odgovor na 50-59,9% postavljenih pitanja | 25-30           |

Završna ocjena oblikuje se na način da se ocjenskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju bodovi ostvareni na završnom ispitu. Ocjenjivanje studenata na temelju konačnog uspjeha obavlja se kako slijedi:

| Konačna ocjena   |                |
|--|----------------|
| A (90-100%)  | izvrstan (5)   |
| B (75-89,9%)   | Vrlo dobar (4) |
| C (60-74,9%)   | doobar (3)     |
| D (50-59,9%)   | dovoljan (2)   |
| F (0-49,9%)<br>(studenti koji su tijekom nastave ostvarili manje od 30 bodova ili nisu položili završni ispit) | nedovoljan (1) |

**Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:**

Engleski jezik

**Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:**

Unesite tražene podatke

## SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2024./2025. godinu)

### Raspored nastave

| Datum       | Predavanja<br>(vrijeme i mjesto)               | Seminari<br>(vrijeme i mjesto) | Vježbe<br>(vrijeme i mjesto) | Nastavnik   |
|-------------|--|--------------------------------|------------------------------|---|
| 28.11.2024. | (P1) 14 – 17<br>Z5<br><br>(P2) 17 – 19<br>Z5   |                                |                              | Doc.dr.sc. Željko Linšak,<br>dipl.sanit.ing.<br><br>Prim. Helena Glibotić<br>Kresina, dr.med.         |
| 29.11.2024. | (P3, P4) 12 – 16<br>Z5                         |                                |                              | Mr. Dobrica Rončević,<br>dr.med.  |
| 12.12.2024. | (P5, P6) 16 – 19<br>Z5                         |                                |                              | Dr.sc. Ivana Škarica<br>Bjelobaba, dipl.oec.  |
| 13.12.2024. | (P7) 16 – 19<br>Z5                             |                                |                              | Dr.sc. Ivana Škarica<br>Bjelobaba, dipl.oec.  |
| 14.12.2024. | (P8) 12 – 15<br>Z5                             |                                |                              | Mr. Dobrica Rončević,<br>dr.med.  |
| 16.01.2025. | (P9) 15 – 17<br>Z4<br><br>(P10) 17 – 19<br>Z4  |                                |                              | Mr. Vedrana Jurčević<br>Podobnik, dipl.sanit.ing.<br><br>Doc.dr.sc. Željko Linšak,<br>dipl.sanit.ing. |
| 18.01.2025. | (P11) 11 – 13<br>Z5<br><br>(P12) 13 – 15<br>Z5 |                                |                              | Doc.dr.sc. Željko Linšak,<br>dipl.sanit.ing.<br><br>Mr. Vedrana Jurčević<br>Podobnik, dipl.sanit.ing. |
| 30.01.2025. |  | 15 – 19<br>Z3                  |                              | Doc.dr.sc. Željko Linšak,<br>dipl.sanit.ing.  |
| 31.01.2025. |  | 15 – 19<br>Z3                  |                              |   |
| 01.02.2025. |  | 8 – 12<br>Z3                   |                              |   |

**Popis predavanja, seminara i vježbi:**

| P   | PREDAVANJA (tema predavanja)  | Broj sati nastave | Mjesto održavanja |
|-----|---|-------------------|-------------------|
| P1  | Rizici u zdravstvu - važnost kvalitetnog upravljanja  | 3                 | FZS               |
| P2  | Potreba mjerenja rizika   | 2                 |                   |
| P3  | Proces menadžmenta rizika u zdravstvu   | 2                 |                   |
| P4  | Analiza rizika i implementacija programa za menadžment rizika   | 3                 |                   |
| P5  | Rizici i kvaliteta, Total Quality Management  | 3                 |                   |
| P6  | Sustavi upravljanja kvalitetom, principi TQM  | 2                 |                   |
| P7  | TQM Strateški plan  | 3                 |                   |
| P8  | Slučajevi u zdravstvu (Cases in Health care)  | 2                 |                   |
| P9  | Planiranje i razvoj zdravstvenog sustava u skladu sa sustavima upravljanja kvalitetom u zdravstvu             | 3                 |                   |
| P10 | Zdravstveni rizici djelovanja okolišnih čimbenika na ljudsko zdravlje - procjena i uvođenje sustava kvalitete | 2                 |                   |
| P11 | Upravljanje rizicima u javnom zdravstvu   | 3                 |                   |
| P12 | Procjena utjecaja na okoliš i zdravlje  | 2                 |                   |
|     | <b>Ukupan broj sati predavanja</b>  | <b>30</b>         |                   |

| S  | SEMINARI (tema seminara)         | Broj sati nastave | Mjesto održavanja |
|----|----------------------------------|-------------------|-------------------|
| S1 | Upravljanje rizicima u zdravstvu | 5                 | FZS               |
| S2 | Upravljanje rizicima u zdravstvu | 5                 |                   |
| S3 | Upravljanje rizicima u zdravstvu | 5                 |                   |
|    | <b>Ukupan broj sati seminara</b> | <b>15</b>         |                   |



|    | <b>ISPITNI TERMINI (završni ispit)</b> |
|----|--|
| 1. | 13.02.2025.                            |
| 2. | 01.03.2025.                            |
| 3. |  |
| 4. |  |